

16 (1962) Nr. 1

TRACTATENBLAD
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
JAARGANG 1962 Nr. 108

A. TITEL

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland ter verdere vereenvoudiging van het rechtsverkeer, zoals geregeld bij het op 1 maart 1954 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering;
's-Gravenhage, 30 augustus 1962

B. TEKST

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland ter verdere vereenvoudiging van het rechtsverkeer, zoals geregeld bij het op 1 maart 1954 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN
en

DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

Verlangend het rechtsverkeer, zoals geregeld bij het Haagse Verdrag van 1 maart 1954 betreffende de burgerlijke rechtsvordering, tussen de beide Staten verder te vereenvoudigen,

Zijn overeengekomen een verdrag te sluiten en hebben tot Hun gevolmachtigden benoemd:

Hare Majestetie de Koningin der Nederlanden:

De Heer mr. J. M. A. H. Luns, Minister van Buitenlandse Zaken,

De President van de Bondsrepubliek Duitsland:

De Heren

Dr. J. Löns, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur te 's-Gravenhage, en

Prof. dr. A. Bülow, Directeur-Generaal bij het Bondsministerie van Justitie.

De gevolmachtigden zijn, na uitwisseling van hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten, het volgende overeengekomen:

*Betekening of mededeling van gerechtelijke
en buitengerechtelijke stukken*

Artikel 1

(1) Gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken, die uit een van beide Staten afkomstig zijn, worden rechtstreeks toegezonden, en wel

a) wanneer zij bestemd zijn voor personen in de Bondsrepubliek Duitsland, door de bevoegde Nederlandse rechterlijke autoriteiten

Vertrag zwischen dem Königreich der Niederlande und der Bundesrepublik Deutschland zur weiteren Vereinfachung des Rechtsverkehrs nach dem Haager Übereinkommen vom 1. März 1954 über den Zivilprozess

IHRE MAJESTÄT DIE KÖNIGIN DER NIEDERLANDE
und
DER PRÄSIDENT DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

In dem Wunsch, den Rechtsverkehr nach dem Haager Übereinkommen vom 1. März 1954 über den Zivilprozess zwischen den beiden Staaten weiter zu vereinfachen,

Sind übereingekommen, einen Vertrag zu schliessen, und haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Ihre Majestät die Königin der Niederlande:

Herrn Dr. J. M. A. H. Luns, Minister der Auswärtigen Angelegenheiten,

Der Präsident der Bundesrepublik Deutschland:

Die Herren

Dr. J. Löns, Ausserordentlichen und Bevollmächtigten Botschafter in Den Haag, und

Prof. Dr. A. Bülow, Ministerialdirektor im Bundesministerium der Justiz.

Die Bevollmächtigten haben nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten nachstehende Bestimmungen vereinbart:

Zustellung oder Mitteilung gerichtlicher und aussergerichtlicher Schriftstücke

Artikel 1

(1) Gerichtliche und aussergerichtliche Schriftstücke, die von einem der beiden Staaten ausgehen, werden im unmittelbaren Verkehr übersandt, und zwar,

- a) wenn sie für Personen in der Bundesrepublik Deutschland bestimmt sind, von den zuständigen niederländischen Justiz-

teiten aan de President van het Landgericht of het Amtsgericht in welks gebied de persoon, voor wie het stuk bestemd is, verblijft,

- b) wanneer de betekening moet geschieden aan personen in Nederland, door de bevoegde Duitse rechterlijke autoriteiten aan de Officier van Justitie bij de Arrondissements-Rechtbank in welker gebied de persoon, voor wie het stuk bestemd is, verblijft.

(2) De genoemde autoriteiten bedienen zich bij de aanvragen en de verdere briefwisseling van hun eigen landstaal.

Artikel 2

Is de autoriteit, aan wie het stuk is toegezonden, niet bevoegd, dan maakt zij het ambtshalve over aan de bevoegde autoriteit en deelt zij zulks onverwijld mede aan de autoriteit, van welke de aanvraag afkomstig is.

Artikel 3

(1) De betekening (mededeling) van stukken door eenvoudige afgifte, evenals de betekening met inachtneming van een bepaalde vorm (mededeling met inachtneming van een bepaalde vorm) geschieht overeenkomstig de artikelen 2, 3, 4 en 5 van het Haagse Verdrag.

(2) Heeft de autoriteit van welke de aanvraag afkomstig is, niet, zoals in artikel 3, lid 2, van het Haagse Verdrag is voorzien, het verlangen kenbaar gemaakt het stuk te doen betekenen (mededelen) met inachtneming van de vorm, die in de eigen wetgeving van de aangezochte autoriteit voor het verrichten van gelijksoortige betekeningen (mededelingen) is voorgeschreven, of te doen betekenen (mededelen) met inachtneming van een bepaalde vorm, en kan de betekening (mededeling) niet door eenvoudige afgifte overeenkomstig artikel 2 van het Haagse Verdrag geschieden, dan zendt de aangezochte autoriteit het stuk onverwijld terug aan de autoriteit van welke de aanvraag afkomstig is, en deelt haar mede, waarom een eenvoudige afgifte niet mogelijk was.

(3) Heeft de autoriteit bij haar aanvraag om een stuk te doen betekenen (mededelen), hetzij met inachtneming van de vorm die in de eigen wetgeving van de aangezochte autoriteit voor het verrichten van soortgelijke betekeningen (mededelingen) is voorgeschreven, hetzij met inachtneming van een bijzondere vorm, geen vertaling van het stuk gevoegd, dan wordt deze door de aangezochte autoriteit verschaft. Terugbetaling van kosten, gemaakt voor vertalingen, kan niet worden verlangd; het bedrag van deze kosten wordt echter aan de autoriteit van welke de aanvraag afkomstig is, medegedeeld.

behörden an den Präsidenten des Landgerichts oder Amtsgerichts, in dessen Bezirk sich der Empfänger aufhält,

b) wenn die Zustellung an Personen in den Niederlanden bewirkt werden soll, von den zuständigen deutschen Justizbehörden an den Officier van Justitie bij de Arrondissements-Rechtbank (Staatsanwalt bei dem Arrondissementsgericht), in deren Bezirk sich der Empfänger aufhält.

(2) Die genannten Behörden bedienen sich für die Anträge und bei dem weiteren Schriftwechsel ihrer Landessprache.

Artikel 2

Ist die Behörde, der das Schriftstück übersandt worden ist, nicht zuständig, so gibt sie es von Amts wegen an die zuständige Behörde ab und benachrichtigt hiervon unverzüglich die ersuchende Behörde.

Artikel 3

(1) Die Zustellung (Mitteilung) durch einfache Übergabe und die förmliche Zustellung (förmliche Mitteilung) von Schriftstücken wird gemäss den Artikeln 2, 3, 4 und 5 des Haager Übereinkommens ausgeführt.

(2) Hat die ersuchende Behörde nicht, wie in Artikel 3 Absatz 2 des Haager Übereinkommens vorgesehen, den Wunsch ausgesprochen, das Schriftstück in der Form, die nach den innerstaatlichen Rechtsvorschriften der ersuchten Behörde für die Bewirkung gleichartiger Zustellungen (Mitteilungen) vorgeschrieben ist, oder in einer besonderen Form zuzustellen (mitzuteilen), und kann eine Zustellung (Mitteilung) nicht durch einfache Übergabe nach Artikel 2 des Haager Übereinkommens bewirkt werden, so sendet die ersuchte Behörde das Schriftstück unverzüglich der ersuchenden Behörde zurück und teilt ihr die Gründe mit, aus denen die einfache Übergabe nicht möglich war.

(3) Hat die ersuchende Behörde dem Antrag, ein Schriftstück in der Form, die nach den innerstaatlichen Rechtsvorschriften der ersuchten Behörde für die Bewirkung gleichartiger Zustellungen (Mitteilungen) vorgeschrieben ist, oder in einer besonderen Form zuzustellen (mitzuteilen), eine Übersetzung des Schriftstücks nicht beigelegt, so wird diese von der ersuchten Behörde beschafft. Etwa entstehende Übersetzungskosten werden nicht erstattet; der Betrag dieser Kosten ist jedoch der ersuchenden Behörde mitzuteilen.

(4) De in artikel 3, lid 2, van het Haagse Verdrag bedoelde vertaling kan ook voor eensluidend worden verklaard door een beëdigde vertaler van de aangezochte Staat.

(5) Beide Staten zien wederzijds af van terugbetaling van kosten die in de gevallen bedoeld bij artikel 3 van het Haagse Verdrag zijn veroorzaakt, doordat bij de betekenis (mededeling) een gerechtsdienaar is opgetreden, of doordat een bijzondere vorm in acht is genomen; het bedrag van deze kosten wordt echter aan de autoriteit van wie de aanvrage afkomstig is, medegedeeld.

Rogatoire commissies

Artikel 4

(1) Rogatoire commissies worden door de wederzijdse autoriteiten rechtstreeks aan elkaar toegezonden. Artikel 1, lid 1, en artikel 2 zijn van overeenkomstige toepassing.

(2) De genoemde autoriteiten bedienen zich bij de overmaking van de rogatoire commissies en bij de verdere briefwisseling van hun eigen landstaal.

Artikel 5

De rogatoire commissies worden gesteld in de taal van de autoriteit, van welke het verzoek uitgaat. Terugbetaling van kosten, gemaakt voor vertalingen, kan niet worden verlangd; het bedrag van deze kosten wordt echter aan de autoriteit van welke de aanvrage afkomstig is, medegedeeld.

Artikel 6

(1) Beide Staten zien wederzijds af van terugbetaling van kosten, die bij de uitvoering van een rogatoire commissie zijn gemaakt; dit geldt ook voor de bedragen die aan deskundigen zijn betaald.

(2) De aangezochte autoriteit doet van de kosten, welke zij heeft gemaakt, opgave aan de autoriteit van welke de rogatoire commissie afkomstig is.

Artikel 7

De diplomatieke of consulaire vertegenwoordigers der beide Staten kunnen rogatoire commissies, waarbij eigen onderdanen moeten worden gehoord, rechtstreeks uitvoeren zonder dat daarbij enig dwangmiddel mag worden aangewend. De nationaliteit van de persoon, die moet worden gehoord, wordt beoordeeld naar het recht van de Staat, waarin de rogatoire commissie moet worden uitgevoerd.

(4) Die in Artikel 3 Absatz 2 des Haager Übereinkommens vorgesehene Übersetzung kann auch von einem vereidigten Übersetzer des ersuchenden Staates beglaubigt werden.

(5) Die beiden Staaten verzichten gegenseitig auf die Erstattung von Auslagen, die in den Fällen des Artikels 3 des Haager Übereinkommens dadurch entstanden sind, dass bei der Zustellung (Mitteilung) ein Gerichtsbeamter mitgewirkt hat oder dass bei ihr eine besondere Form beachtet worden ist; der Betrag dieser Auslagen ist jedoch der ersuchenden Behörde mitzuteilen.

Rechtshilfeersuchen

Artikel 4

(1) Rechtshilfeersuchen werden im unmittelbaren Verkehr der beiderseitigen Behörden übersandt. Artikel 1 Absatz 1 und Artikel 2 gelten entsprechend.

(2) Die genannten Behörden bedienen sich bei der Übermittlung der Rechtshilfeersuchen und bei dem weiteren Schriftwechsel ihrer Landessprache.

Artikel 5

Die Rechtshilfeersuchen werden in der Sprache der ersuchenden Behörde abgefasst. Etwa entstehende Übersetzungskosten werden nicht erstattet; der Betrag dieser Kosten ist jedoch der ersuchenden Behörde mitzuteilen.

Artikel 6

(1) Die beiden Staaten verzichten gegenseitig auf die Erstattung von Auslagen, die bei der Erledigung eines Rechtshilfeersuchens entstanden sind; dies gilt auch für die Beträge, die an Sachverständige gezahlt worden sind.

(2) Die ersuchte Behörde hat die ihr erwachsenen Auslagen der ersuchenden Behörde mitzuteilen.

Artikel 7

Die diplomatischen oder konsularischen Vertreter der beiden Staaten können Rechtshilfeersuchen, die sich auf eigene Staatsangehörige beziehen, unmittelbar und ohne Anwendung von Zwang ausführen. Die Staatsangehörigkeit der Person, auf die sich das Rechtshilfeersuchen bezieht, wird nach dem Recht des Staates beurteilt, in dem es ausgeführt werden soll.

Slotbepalingen

Artikel 14

(1) Dit Verdrag geldt, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, alleen voor het in Europa gelegen deel van het Koninkrijk.

(2) Dit Verdrag kan door wisseling van nota's tussen de Regeringen van de beide Staten toepasselijk worden verklaard op elk der buiten Europa gelegen delen van het Koninkrijk der Nederlanden. In de notawisseling wordt het tijdstip van inwerkingtreding vastgesteld.

Artikel 15

Dit Verdrag geldt ook voor het „Land” Berlijn, tenzij de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland tegenover de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van het Verdrag het tegendeel verklaart.

Artikel 16

Geschillen over de uitlegging of de toepassing van dit Verdrag worden geregeld langs de diplomatische weg.

Artikel 17

(1) Dit Verdrag zal worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk in Bonn worden uitgewisseld.

(2) Dit Verdrag treedt in werking twee maanden na de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

(3) Dit Verdrag kan te allen tijde schriftelijk worden opgezegd. De opzegging kan beperkt worden tot een buiten Europa gelegen deel van het Koninkrijk der Nederlanden, waarop het Verdrag overeenkomstig artikel 14, lid 2, toepasselijk is verklaard. De opzegging wordt zes maanden na haar mededeling van kracht.

(4) Bij het inwerkingtreden van dit Verdrag treedt de Verklaring tussen de Nederlandse Regering en de Duitse Regering van 31 juli 1909, ter verdere vereenvoudiging der rechtsbetrekkingen, buiten werking. Niettemin worden verzoeken om betekening van stukken en rogatoire commissies, welke bij de inwerkingtreding van dit Verdrag reeds door de aangezochte autoriteit zijn ontvangen, met inachtneming van de Verklaring van 31 juli 1909 afgedaan.

Schlussbestimmungen

Artikel 14

(1) Dieser Vertrag gilt hinsichtlich des Königreichs der Niederlande nur für den in Europa belegenen Teil des Königreichs.

(2) Dieser Vertrag kann durch Notenwechsel zwischen den Regierungen der beiden Staaten auf jeden der ausserhalb Europas belegenen Teile des Königreichs der Niederlande ausgedehnt werden. In dem Notenwechsel wird der Zeitpunkt des Inkrafttretens festgelegt.

Artikel 15

Dieser Vertrag gilt auch für das Land Berlin, sofern nicht die Regierung der Bundesrepublik Deutschland gegenüber der Regierung des Königreichs der Niederlande innerhalb von drei Monaten nach Inkrafttreten dieses Vertrages eine gegenteilige Erklärung abgibt.

Artikel 16

Meinungsverschiedenheiten über die Auslegung oder die Anwendung dieses Vertrages werden auf diplomatischem Wege geregelt.

Artikel 17

(1) Dieser Vertrag bedarf der Ratifikation. Die Ratifikationsurkunden sollen so bald wie möglich in Bonn ausgetauscht werden.

(2) Dieser Vertrag tritt zwei Monate nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

(3) Dieser Vertrag kann jederzeit schriftlich gekündigt werden. Die Kündigung kann auf einen ausserhalb Europas belegenen Teil des Königreichs der Niederlande, auf den der Vertrag gemäss Artikel 14 Absatz 2 ausgedehnt worden ist, beschränkt werden. Die Kündigung wird sechs Monate nach ihrer Notifizierung wirksam.

(4) Mit dem Inkrafttreten dieses Vertrages tritt die Erklärung zwischen der Niederländischen Regierung und der Deutschen Regierung zur weiteren Vereinfachung des Rechtshilfeverkehrs vom 31. Juli 1909 ausser Kraft. Jedoch werden Zustellungsanträge und Rechtshilfeersuchen, die bei Inkrafttreten dieses Vertrages bereits bei den ersuchten Behörden eingegangen sind, nach der Erklärung vom 31. Juli 1909 erledigt.

TEN BLIJKE WAARVAN de gevolemachtigden dit Verdrag hebben ondertekend en van hun zegels voorzien.

GEDAAN te 's-Gravenhage, de 30e augustus 1962, in twee oorspronkelijke exemplaren, elk in de Nederlandse en de Duitse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

*Voor het Koninkrijk der
Nederlanden:*

(w.g.) J. LUNS

*Voor de Bondsrepubliek
Duitsland:*

(w.g.) DR. J. LÖNS
(w.g.) A. BÜLOW

ZU URKUND DESSEN haben die Bevollmächtigten diesen Vertrag unterschrieben und mit ihren Siegeln versehen.

GESCHEHEN zu Den Haag am 30. August 1962 in zwei Urschriften, jede in niederländischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermassen verbindlich ist.

*Für das Königreich der
Niederlande:*

(gez.) J. LUNS

*Für die Bundesrepublik
Deutschland:*

(gez.) DR. J. LÖNS

(gez.) A. BÜLOW

D. GOEDKEURING

Het Verdrag behoeft de goedkeuring der Staten-Generaal ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Verdrag is voorzien in artikel 17, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 17, lid 2, in werking treden twee maanden na de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal het Verdrag ingevolge artikel 14 voorhands alleen voor Nederland gelden.

Wat de Bondsrepubliek Duitsland betreft, zal het Verdrag ingevolge artikel 15 ook voor het „Land” Berlijn gelden, tenzij de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland tegenover de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van het Verdrag het tegendeel verklaart.

J. GEGEVENS

Het onderhavige Verdrag strekt ter verdere vereenvoudiging van het rechtsverkeer, zoals geregeld bij het op 1 maart 1954 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering. Van laatstgenoemd Verdrag zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1954, 40. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1961, 122.

Van de op 31 juli 1909 te Berlijn namens de Nederlandse en de Duitse Regering, in aansluiting aan het op 17 juli 1905 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering (tekst en vertaling in *Stb.* 1909, 120; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1959, 177), ondertekende Verklaring ter verdere vereenvoudiging der rechtsbetrekkingen, welke Verklaring ook na 1 januari 1960 van kracht is gebleven (vergelijk *Trb.* 1959, 182, rubriek J) maar bij het in werking treden van het onderhavige Verdrag ingevolge artikel 17, lid 4, buiten werking zal treden, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Stb.* 1909, 296.

Uitgegeven de negende oktober 1962.

*De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
J. DE QUAY.*